

ACC. N:R M. 15980:1-12.

Landskap: *Skåne* Upptecknare: *Ellida Ohlsson, Skurup*
Härad: *Vemmenhög* Berättare: " " "
Socken: *Svenstorp m. fl.* Berättarens yrke: *lantbr. hustru*
Uppteckningsår: *1963* Född år *1889* i *Skurup*

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Skogs-skötsel (enskilda skogar) s. 1-12.

LUF 122

15/9-63

Skriv endast på denna sida.

Svar på frågelista n: 122

Skogs-skötsel (enskilda skogar)

På denna frågelista borde jag egentligen inte vara alls då det här gäller vad man numera kallar bondeskog, o någon sådant inte finns i denna bygd, utan skog som är av sådan stamleksordning att den kan kallas för skog är i godens ägs sedan urminnes tider. Dessa är ju nu visserligen i många fall i vad man kan kalla enskild mans ägs sedan många gårdar skiftat ögar, men de har ändå behållit sin karaktär av hushållsskog i och den vet jag inte vad skotsels beskaffenhet o det är ju ej heller detta frågan gäller.

I öfrigt är det ju här ståtbygd o det skogliga beståndet utgöres av små kullar som ej lämpat sig för odling utan planteras med gran, medlöfela grustyg, enskilda eller byars allmänna med planterad gran, samt mindre parker med lökall o

alm. ark i bok om fl. trädslag vid de stora ö midd-
stra bondgårdarna, mycket vanligt före man som
numera visar Fenslers och allmän försörjning, då
ingen nyplantering sker när de gamla träderna dö
eller faller för att lämna plats för nya yngre träd
bebyggelsen. Så är det också med pilevallarna som
för var så karaktäristiska för stället vid
vägar i markstråk. Dessa vidrar för till den
stora fattiga bygden försörjning med vedbrand för
barnen i eldstäder i de skadedes regelbundet
vårdades i ersattes med nya träd när de gamla
trädde ut. Nu betonas man intet pilris till trämål
i pilalléerna i vallarna blev endast till obehag i
beröras i nu är de också i stort sett borta.

Sedan är stämningen här nu i dåligt tillstånd
och många tror att värde men som jag väl hämmar
till att även som inte är några som kan ha varit
värde när det gäller att påstås vill jag vara ändå

Skogsodling. Skogen har såhelt försvunnit från i denna
trakt som man nästan inte vad som betecknas
som risbygden på gränsen mellan den s.g. viltiga
slätten & risbygden. Just nu det ligger ju flera sek-
ler tillbaka, tiden & nu är det ju endast beträffande den
kuperade terrängen den stötter sig på slätten.

På skalle ju grannsocknen här intill, Hesse-Bösa-
ke fått ett namn efter en krossberg som skall ha
ströckt därigenom & således, men de stora fjällen
är jättehöga; närvarande där tyder ju också
på att det varit gamla krosser där på utkom-
staden tillbaka i tiden. Nu finns ingen skog av något
slag där endast den plantering av gran man utfrö
undan för undan för att skyla ännu i gästgöran där
som på andra platser här i åter.

Initiativet till plantering av skog & kalmareken
& kung ardarne hos frihetets i den generations trä
som var före min, men det var ju inte bondes skog

utan dräbham sticl gredskenen, hans pvaltare eller
slagspvaltare o' vng vaktare i den senare hade ut-
re till att arbetet blev utfrid, organisera o' övervaka
arbetet i sedan re till att planteringen blev skott
o' gallrad. Ett bygge med gran som planterats med
gran på 1860-70 talet o' ee ersattas sedan på 1920 talet
med bok. På hem det varit på Näsbyholmns gods
o' vng även på andra besende på jndmären.
Min svärfar var född 1855 vid Lillesjö under
Näsbyholm, Gärdestens socken o' han berättade
en gång på 1900 eller början av 1930 talet när han
 varit med i hämtat inköpt granved vid ett
 bygge i Näsbyholmns vngar längst västerut
 att han varit med när den vngen planterades
 o' att han då gått väl till plantorna där. I en
 gammal anteckningsbok där han skrivit ner
 både tekt o' olkt från 1893 o' framåt, tiden har
 jag mycket riktigt också funnit något nedtecknat

med kypets daron men tyvärr utan angivande
av örtid eller dagspenning men jämlika saken
på nya kypets år 1870 tallet.

Der står: Förteckning på huru många häd vi
har gräfat: Första dagen 456

Andra dagen 485

3 dito 690

4³/₄ dito 537

5 dito 750

6¹/₂ dito 445

¹/₂ dag 673

3924 = en samma som inte

stämmer riktigt

Detta måste ha varit mellan 1873 - 1875 när han
Torpssonen på Pillesti var mellan 18-20 år gammal
ö det gick mig till på samma sätt då som när skol-
barnen här i stadsen därtill mina två ylar-
berede granplanter i sluffningen av socknens

medelgoda grustug; Lindby by. De äldste östarbarn
pojkarna fick göra kålen mellan de mest betudda
Månd de andra barnen både pojkar i flickor fick
sätta plantorna som de yngsta fick doppa i skott-
kärens tredje välling av lera i huns gidsel från
lärares huns hus i hringa omkring ö dessa upp
med, allt under lärarens kontroll av plantering
ö tillhampning. Det var i början av 1930 talet ö även
denne lille plantering har växt upp ö växer
nu den förut nämnda ö fula grässtämter men det
kan inte för några del kallas för skog, men det var
ju dock en skogplantering; smått barnen fick
vara med ö ett sådant valkommunets arbete; det
enahande pluggat när dessa granplantor kom,
varifrån vet jag inte, ö omedelbart skulle komma; jnd
Var det någon inte några tilldelning av planter
just för sådant ändamål att barnen skulle få veta
något där om ö samtidigt bygga upp i hembygden.

På liknande sätt har många pådana gruisstämle i
backar Fädets under senaste dec. ödetta pigor är
I det fall jag här beskrivit utprädes ja arbetet under
lärares övervakande av skolam men i pådana
fall som där värfar var med för närmare 100 år
redan var det naturligtvis under ungdom som ut-
präde arbetet, ja kanske också äldre personer, under
en skogvaktares uppsikt ö mest den dagsverking
som var gängse då, valkommet tillhört i fattiga
hem var liten den är en. Jag ser en anmärkning
nära intill den här utläggna att ett mans dagsverke
betaldes med 68 öre men också att 5 1/2 skälprind
flask (saker i skat) 4 skyd flöt, 6 skopp (= 1 tomma)
potatis tillsammans värderats till 8 riksdaler
Får det ja inte bli här kan jag inte låta bli att
påpeka att intill dessa uppgiften fick en haal grä
12 dagsverken = 2 veckor för att komma grä rätt för
desse förändringar som tillbring till det dagliga brödet

så det erhöles in natura hos bonden som arbetade
 hos ö även denna kunde vara en fattig Inpare som
 varit både det ganska fattigt. Man kan så lättare
 fatta ut ~~en~~ såväl Inparbarn som lussmans folk
 gärna tog sådana tillfällen som skogs plantering i
 arbet när det var tillfälle till lite fritid det blev väl
 där lite mer än 64 år då de fick "prata sig själva"
 På vintern deltog dessa Inparingsdomar så länge de
 inte själva hade lantbruk i gårdens skogsvärksamhet
 det fanns ju även skogsmännen på arbetning o gall-
 ringsskog, men det var ju inte bondeskog det gällde
 Vecktygen var vid jag vet när det gäller plantering
 hecka för ut markerna o lossa gräströarna, spade
 för grävning av hål o så träskarna att komma till med
Arbetningarna kan jag inte säga något om, vad jag
 tror därom gäller ju hängårdsskogar. Gästvis fanns
 många bondeskog o regelbon det avseende, det enda
 regelbonerna "skogar" var när man var 4 de år

kapade julködet vid vägar o gårder o då skulle se
 till att detta arbete utfördes näst bästa var i my o
 inte i neder riket skulle resultera i att de uttåras
 de postrarna fick tendensen att växa med det mest
 marken o inte uppåt som de borde.

I Svansjöns socken finns inte någon skogsbete endast
 några parker vid större bondgård, men i Husums
 socken ingår ja hängårds skogar. En skogsbete
 i Svansjöns socken som ägs dels av socknen ^{del} del ägs
 av enstild person men är delvis socknens egendom.
 Där är en del gran planterad som i vissa ungdom
 medan för andra högs i my planterades allt efter
 som graner behövdes vid kyrkan i gravarna till
 begravningsan. Sedan granplantering o avverkning
 förekommer ja också i hängårds skogarna men
 nu är det ja julgranarna som dominerar o man kan
 ja också en del sidar skog övergått till andra ägare
 vid utskiftning i styckning. Vid sådana skogskötsel

beträffar kamotet numera också kända att som som
 kätlet som äger en mager backe eller brant plantas
 gran står för sådant succeris utverkning
 utverkning i stämpling av mjölspag vet jag heller
 ingenting om endast att när man byggit för att nytt
 skulle växa till låtit ett annat gammalt träd stå
 kvar en tid som skydd för det nya oftast trösking
 av bok i en delar sedan gallrades flera gånger till
 man fick ett lämpligt bestånd men även detta gäller
 merigårdsbruker. Detta gallningsbränne såldes i skogs-
 auktioner. Vid byggerna har busmänna, osten
 haft arbete om utbränne när arverkningarna skedd
 velet mannetti men nu finns snart vacker bus-
 män eller skogsarbete av detta slag mer allt mer
 med maskiner i de bonden som har fått en skogs-
 lott. sin ägo skogar vad kan anses sig beträna
 för enets branslspisning men med åleväster
 blir det nog lite bus som helst, man har g. tid.

För arbetsde man med sin egen yxa i såg i bidden
 man inte för långt från arbetsplatsen kom tvärs
 med middagsmat till mormen i då kunde han
 om han var ung i risk över hjälpa till att ta med
 såg i yxa i upplöggning i färrna I bland kunde
 detta ge upphov till avrindsjuka hos barnen som
 inte hade tillgång till sådana hjälp De kom ju när
 med sina färrnar så friskt som den andra i därefter
 blev fristjärster. Den som hade en duktig kvinna
 som kom till mormen med varm mat i hjälp i ar-
 betet kunde också få betän av den som huvudsak-
 ligen arbetet vilket inte förhöjde stämningen
 hos den som fick ritta; kopten åt sig till pålla fläsk
 i bill eller flotta mada ensam utan hjälp, något
 jag varit berättas; friskt kard. Men allt jämt gäller
 det arbetet i kungärdshög, men, hade det gäller
 avseende i Gndestrog om så den färrna här hade
 det också varit lika i detta avseende

Skogsbetet kan jag som man sagt förstå uti hollen
säga något om ö detta är vad som jag kan ge
på den fögelistämman Det är ju mestadels ingenting
i sak ö man får värdera det därefter ö inte efter
antalet ark ju de kan ändå bli många.

Glanske kan det ändå vara något man kan
plocka fram därna. Till jämförelse med annat
som är mera värdelöst, Glanske kan ^{det} i några
mån bevara. Men det varit ö är här i bygden
där hängårdarna dominerat den skogliga
delen är värdet ö på gränsen mellan stätt
ö skogsbygd. Det kan uttryckas så: Godser
ägde skogarna men folket skötte arbetet; dom
ö det hela leddes av skogsstyrelse ö efter
befäl, präbaltare, skogsförstare ö skogvaktare.
I de få fall där bönderna ägde ö äger några skog
sköts den individuellt efter som det passar ägaren.
ö ~~man~~ efter det värde jorden har med eller utan skog.